

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XLVII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

CAPVT XLVII.

Iesuitas Iuuentutem Gallicam non seducere.

Vod si illis verbis: *Hispanizare*, seu *Hispanismo* iuuentutem imbuere, nihil aliud significare cupis, quàm iuuentutem à Iesuitis in fide Catholica institui, capient te non in vocabulo, sed in vocabuli significatu; spretaq; vanitate tua fatebuntur, te malè lequendo, verum dixisse: at si indicare velis, animos iuuentutis Gallicæ, operâ Iesuitarum, à suo Rege & Principe naturali auerti; mentiris; vel ipsa experientia (præter id, quod iam dixi) teste, quæ perspicuè docet, omnes in scholis Iesuitarum eruditos, bonos esse Gallos, & omnes Catholicos, valde paucis exceptis, & sui regis amatores & patriæ. Sed planius & clariùs dicis, *Iesuitas iuuentutem seducere & incantamentis suis dementare*. Verùm huius tuæ locutionis idem est sensus, qui verbi *Hispanizandi* vel *Hispanismi*: vtroq; enim loco indicas, iuuentutem à Iesuitis institui in fide Catholica, quod iuxta Caluinum est, iuuentutem seducere & fascinare.

Fingis etiam, iuuenes pellici à Iesuitis ad Religionis ingressum, quod ex eiusdem Caluini doctrina, nihil aliud est, quàm miseranda *fasciatio & corruptela*. Contra quam sententiam pluribus hîc disputare nolo, cum hæresis eius non lateat, sed pateat: explicabo tamen, vt satisfaciam, non tibi, sed catholicis, quàm immeritò Iesuite in suspensionem vocentur, quasi homines seducant & fascinent.

Neminem in Societatem adscribunt, cui cum maturitate *quo delectu et* iudicij non sit prudentia, & aliquis rerum vsus, quiq; *iudicio Iesuite* nimium decimum septimum, aut decimum octauum annū *tirones legant.* non attigerit: Et si sit Studiosus, necesse est, vt in literarum

politionum cognitione, linguisq; probè sit versatus & exercitatus. Neq; quenquam temerè, & sine longa deliberatione voti compotem reddunt. Vidi meis oculis, quod verè testari possum, quosdam biennium, triennium & quadriennium expectasse, ita, vt multi tam longæ morè pertæsi in exteras regiones se contulerint, quò reciperentur, vt Franciscus Canillac Romam, & Renatus Airaldus Treuiros, quos solos nomino, licèt multi alij, quos nominare possem, non desint, quia ipsos nominatim retulisti in numerum eorum, qui à Iesuitis dementati & seducti sint. Pleriq; prius, quàm suaue iugum Domini subeant, ad parentes mittuntur, vt consensum & benedictionem ab illis impetrent. Quòd si hoc aliquando non seruetur, id vel sit propter prouectiorè ætatem, vel propter euidentia, quæ elucet, vocationis diuinæ signa, vel quòd parentes habent hæreticos, vel nimia ira aliouè affectu percitos & perturbatos, adeò, vt periculum sit, ne filiis, si coràm agant, aliquid nocumenti adferat. At Superior, cui ius admittendi, & in sociorum coetum allegendi, primò omnium quærit, num veniant ab aliquo persuasi, humanouè respectu commodi alicuius inducti, & si quid huiuscemodì intercesserit, votis nunquam annuit, sed iubet, vt negocium tanti momenti Deo per preces de integro commendetur.

Hom. 31. operis Imperf.

Modus seducendi & circumueniendi iuuenem est, promittere illi opes & dignitates Ecclesiasticas, & alias voluptates, delicias, libertatem, honores, & id genus alia blandimenta, in quæ ea ætas suapte natura propendet, & quibus rapitur & agitur, non secùs, atq; accipiter dulcedine escæ & prædæ: at qui iuueni ingrata & insuauia proponit, is vtique talem doctis dolis & verbis non circumscribit. Leo, ait S. Chrysostomus, non appetit gramen, nec bos carnem, quia neq; hæc huius, neq; illud illius cibus: nec vanus & mundanus

nus quærit res caelestes, vitiosisq; cupiditatibus contrarias, Iesuite illos, qui societatem petunt, nihil aliud expectare iubent, quàm paupertatem, labores, pœnas, proprię voluntatis abnegationem, suiipsius contemptum, flagra, disciplinas, cilicia, & similia, quæ potiùs apta sunt, vt domo aliquem postquam ingressus est, eiiciant, quàm vt ad ingressum alliciant. Quæ omnia cùm quidam Aduocatus in Burgundia ex filio suo, cui Societas in optatis erat, non ita pridem audiret: *Nebulo*, inquit, *quid putas te facturum in tam molesta Religione, in qua quies nulla & relaxatio?*

Dictū cuiusdā
Aduocati.

CAPV T XLVIII.

Vocationem ad statum Religiosum esse à Deo.

Equè illud prætermittam dicere, totam Iesuitarum eloquentiam, & persuadendi vim præstantissimorum totius mundi Oratorum, non satis validam fore, vt aliquem vel ad Societatis, vel ad alterius religiosę familię institutum inducat, nisi Deus cor tangat, & ab æthere bonam mentem mittat. Hinc rectè dicit Magnus ille Doctor D. Thomas, non esse dubitandum, quin vocatio ad Religionem ex Deo procedat. Obijcies fortassis, Iesuitas seducere adolescentes obiectis celi gaudiis, aut inferorum tormentis & cruciatibus, eo videlicet modo, quo suprâ dixisti, ægros & moribundos à Iesuitis circumueniri, circumuentosq; expilari. Sed mihi quidem valde verisimile est, tibi vel maximè in votis esse, ne harum rerum vlla fiat mentio, teq; de cælo parùm laborare, neq; magis sollicitum esse de inferno, quàm de purgatorio: similis enim videris nobilibus illis Hugonotis Viuariensibus, qui superioribus annis irridentes Ministrum suum,

In opusc. cōtra
retrah. à Rel.
c. 10. et 2. 2. q.
ult. a. ult.

Arnaldus parū
laborat de statu
futuri seculi.